

2007. október 25., csütörtök

P6_TC2-COD(2005)0032

Az Európai Parlament álláspontja, amely második olvasatban 2007. október 25-én került elfogadásra a vállalkozások statisztikai célú nyilvántartása közös keretének létrehozásáról és a 2186/93/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/.../EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament második olvasatban elfogadott álláspontja meg-egyezik a végleges jogszabállyal, 177/2008/EK rendelet.)

P6_TA(2007)0480**Az élelmiszer- és takarmányárak növekedése**

Az Európai Parlament 2007. október 25-i állásfoglalása az élelmiszer- és takarmányárak növekedéséről

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződés 33. cikkére,
- tekintettel a 2008. évi területpihentetésről szóló 2007. szeptember 26-i állásponjtjára ⁽¹⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az elmúlt hónapokban a gabona világpiaci ára drasztikusan megemelkedett, valamint az állami és magán-gabonakészletek elérték az elmúlt 40 év legalacsonyabb szintjét;
- B. mivel a legutóbbi becslések szerint az EU-27-ben 2007-ben a gabonabetakarítás hozzávetőlegesen 8 millió tonnával lesz kevesebb, mint 2006-ban;
- C. mivel a 2006-os betakarítás csak 265,5 millió tonnát tett ki, és 2007-ben éppen csak egymillió tonna maradt készletben;
- D. mivel a világ gabonaellátását zord időjárási viszonyok befolyásolták, nevezetesen a valószínűleg az éghajlatváltozás számlájára írható aszályok és árvizek;
- E. mivel a tagállamok többségében nem lehet kimutatni közvetlen és hosszú távú kapcsolatot egyes termékek árának növekedése és a bioüzemanyagok kereslete között, ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy például az Egyesült Államokban a bioüzemanyag alapanyagául szolgáló kukorica termelésének ösztönzésére irányuló aktív politika közvetlen hatással van a takarmányok és az élelmiszerek árának növekedésére, és mivel ezt az OECD is elismerte;
- F. mivel az OECD 2007 szeptemberében közzétett, a bioüzemanyag-előállításnak a globális élelmiszerbiztonságra és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásairól szóló tanulmánya figyelmeztet, hogy az élelmiszer- és takarmány-előállítás, valamint az üzemanyag-előállítás közötti, földért és erőforrásokért folyó versengés olyan mértékben növelheti az élelmiszerárakat, ami veszélyeztetheti az élelmiszerhez való hozzáférést a legszegényebb népek és régiók számára;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0411.

2007. október 25., csütörtök

- G. mivel a világ élelmiszer-kereslete nagyobb ütemben növekszik, mint az ellátás, nemcsak azért, mert a feltörekvő gazdaságú országokban, például Indiában és Kínában az emelkedő bevételek a népesség növekvő számával párosulva felhajtják elsősorban a húsipari és tejtermékek, valamint ebből következően a takarmány iránti keresletet;
- H. mivel az élelmiszer-bizonytalanság továbbra is több mint 854 millió ember számára realitás, akik közül 820 millió a fejlődő világban él;
- I. mivel a kiskereskedelmi élelmiszerárak nem tartottak lépést a megélhetési költségekkel, és a termelői árak nem tudták felvenni a versenyt a kiskereskedelmi árakkal;
- J. mivel az EU-ban működő jelentősebb nagykereskedelmi vállalatok és néhány nagyobb kiskereskedő meglehetősen befolyással rendelkeznek az élelmiszerárak meghatározásában, és mivel koncentráltságuk olyan mértékű, hogy erőfölényes helyzetbe kerülnek a termelőkkel szemben;
- K. mivel az összetett takarmány emelkedő ára felhajtja az állattenyésztési ágazat termelési költségeit;
- L. mivel az elmúlt 15 évben a közös agrárpolitika az európai társadalmi nyomás és a fejlődő gazdaság eredményeként már eddig is alapvető változáson ment keresztül, és mivel a támogatások függetlenítése lehetővé teszi a gazdálkodók számára, hogy reagáljanak a piaci jelzésekre;
- M. mivel az EK-Szerződés 33. cikke megállapítja, hogy az ellátás hozzáférhetőségének, valamint annak biztosítása, hogy a fogyasztók megfelelő áron jussanak az ellátáshoz, a közös agrárpolitika céljait képezik;

Területpihentetés

- 1. üdvözlí az EU mezőgazdasági minisztereinek közelmúltban hozott határozatát annak a bizottsági javaslatnak az elfogadásával kapcsolatban, hogy 2008-ra felfüggeszti a területpihentetési kötelezettségeket⁽¹⁾;
- 2. tudomásul veszi a Bizottság becslését, hogy ez a lépés körülbelül 2,9 millió hektár földterületet fog felszabadítani a gabonatermelés számára, és körülbelül 10 millió tonnával növeli a 2008. évi betakarítást;
- 3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács nem fogadta el a Parlament arra vonatkozó módosításait, hogy 2009-re is függeszék fel a területpihentetési kötelezettségeket, és reméli, hogy a közös agrárpolitika küszöbön álló egészségügyi ellenőrzése során foglalkoznak ezzel az üggyel;

Élelmiszer-termelés és kiskereskedelem

- 4. tudomásul veszi Fischer Boel biztos nemrégiben tett megjegyzését, hogy a takarmány árának növekedése következtében a hús és a húsipari termékek ára akár 30%-kal is növekedhet 2008-ban;
- 5. megjegyzi, hogy a megnövekedett tejárak 2007-ben a tejtermelők számára kicsi, de égetően szükséges bevétel-növekedést jelentenek, problematikusak azonban a fogyasztók számára, valamint a megfelelő tejtermékellátás szempontjából, például iskoláknak és kórházaknak;
- 6. felhívja a Bizottságot a tejkvóta sürgős és ideiglenes megemelésére a belső piaci árak stabilizálásához;
- 7. aggodalommal állapítja meg, hogy az európai baromfitenyésztőknek 40–60%-kal többet kell fizetniük a takarmányért, mint egy évvel ezelőtt, ez különösen azért sok, mert teljes költségeik kb. 60%-át a takarmány teszi ki;

⁽¹⁾ A Tanács 1107/2007/EK rendelete (2007. szeptember 26.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 1782/2003/EK rendeletről a 2008. évi területpihentetés tekintetében való eltérésekről (HL L 253., 2007.9.28., 1. o.).

2007. október 25., csütörtök

8. a lehető leghangsúlyosabban kiemeli, hogy a nyersanyagokhoz kapcsolódó költségek aránylag kis összetevőt képeznek sok élelmiszertermék összköltségében, különösen a feldolgozott élelmiszerek esetében, és hogy még a liszt árának nemrégiben bekövetkezett emelkedését követően is, a liszt előállításához kapcsolódó költségek csak kevesebb mint 10%-kal befolyásolják egy vekni kenyér kiskereskedelmi árát az Egyesült Királyságban, illetve kevesebb, mint 5%-kal egy bagett árát Franciaországban;

9. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy elemezzék a termelői árak és a nagyobb kiskereskedők árai közötti ellentmondásokat; külön kiemeli, hogy a Bizottságnak ki kell vizsgálnia a kiskereskedői ágazat koncentrációjának hatásait, elsősorban a kistermelők, a kisvállalkozások és a fogyasztók hátrányára, és ha megállapítja a piaci erővel való visszaélést, alkalmaznia kell az összes rendelkezésére álló jogi eszközt;

10. sürgeti a Bizottságot, hogy az – elsősorban a járványok (pl. a kéknyelv-kór) által sújtott – állattenyésztők számára engedélyezze a közvetlen kifizetések megelőlegezését, mivel a megemelkedett takarmányárak következtében súlyos pénzforgalmi problémákkal szembesülhetnek;

Bioüzemanyagok

11. hangsúlyozza, hogy az EU gabonatermelésének csak egy nagyon kis hányadát használják jelenleg bioüzemanyag előállítására, és hogy az EU-nak 2020-ra előirányozott célja a bioüzemanyagokra vonatkozóan az EU szántóterületének csak 15%-os felhasználását kívánná meg;

12. tudomásul veszi, hogy az energetikai felhasználású növények termesztésére használt terület az Unióban 2004 óta megtízszereződött és 2,84 millió hektárra nőtt;

13. hangsúlyozza, hogy jelenleg a fosszilis üzemanyagok helyettesítőiként csak a bioüzemanyagok jöhetnek számításba, amelyek széles körben hozzáférhetők a piacon, ezenkívül a fosszilis üzemanyagokkal ellentétben megújíthatók, és általuk az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása jelentősen visszafogható;

14. megjegyzi, hogy amikor az EU-ban 1 tonna gabonát használnak bioetanol előállítására, az 40% erejéig melléktermék formájában visszajut a takarmányozási ágazatba;

15. felhívja azonban a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek többet a másodgenerációs bioenergia használatának és előállításának előmozdítása érdekében, amely trágyát és mezőgazdasági hulladékanyagot dolgoz fel, semmint elsődleges mezőgazdasági termékeket;

16. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen környezetvédelmi és élelmiszer-biztonsági hatástanulmányt, amely figyelembe veszi az élelmiszeripar és a növényi üzemanyagok előállítói közötti versengést a földekért és az erőforrásokért, beleértve az éghajlatváltozás hatásait, valamint az élelmiszer-termelés erőforrásainak további kimerülését megelőző lehetséges intézkedéseket;

Behozatal és kivitel

17. mély aggodalommal jegyzi meg, hogy az összetett takarmány ára tonnánként 75 euróval emelkedett, és a takarmánygabona kritikus hiánya következtében továbbra is emelkedik, ami további 10 milliárd euró költséget jelent az EU állattenyésztői ágazata számára;

18. tudomásul veszi a Mezőgazdasági Tanács 2007. szeptemberi ülésén tett bizottsági bejelentést, mely szerint javaslatot dolgoznak ki a gabonafélék behozatali vámjának 2008. évi emelésére, amely intézkedés az állattenyésztési ágazatban, különösen a sertéshúságazatban kialakult nehéz helyzetet kívánja orvosolni;

2007. október 25., csütörtök

19. kiemeli, hogy az ilyen döntések gyengíthetik az EU piacra jutásért folytatott tárgyalási pozícióját a WTO-tárgyalások során;
20. hangsúlyozza, hogy ez a döntés nem lehet példaértékű más ágazatok, például a rizsszektor számára;
21. visszautasít minden, az EU-ból származó mezőgazdasági termékekre vonatkozó kiviteli és vámkontingens kivetésére irányuló akciót;
22. kéri, hogy a harmadik országok termelőire ugyanaz a szigorú ellenőrzés vonatkozzon, mint az uniós termelőkre;
23. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen leltári gyakorlatot a lehetséges ellátásirányítási és élelmiszerbiztonsági intézkedésekről, amelyek segítségével elkerülhető az élelmiszer- és takarmányárak további szélsőséges változékonysága, valamint az élelmiszer- és az üzemanyag-termelés közötti nem fenntartható versengés;

Globális élelmiszer-bizonytalanság

24. tisztában van azzal, hogy a világ élelmiszerkészleteinek csökkenő volta súlyos és rendkívüli hatással van a fejlődő világ alacsony nemzeti jövedelmű, élelmiszerhiánnyal küszködő országaira, mivel ezen országok teljes gabonaimportja várhatóan jelentősen megnövekszik – minden idők legmagasabb számlája, a 2007/2008-as időszakra mintegy 28 milliárd dollár várható, ami az elmúlt évi amúgy is magas összeghez képest mintegy 14%-os növekedést jelent;
25. megjegyzi, hogy mindent összevetve, a fejlődő országok 2007–2008-ban rekordmennyiségű összeget, 52 milliárd dollárt fognak gabonabehozatalra költeni;
26. felhívja a Bizottságot, hogy alaposan elemezze a gabonafélék és az olajos magvak készlethiányának az EU-ban és harmadik országokban a legsebezhetőbb élelmiszer-termelőkre és a fogyasztókra gyakorolt hatásait, beleértve az élelmiszer-ellátás akadkozásának megelőzésére irányuló eszközöket és rendelkezéseket, valamint a további áremelkedések inflációs hatását;
27. felhívja a Bizottságot, hogy a világpiaci folyamatokról – ideértve a fejlődő országok élelmiszer iránti fokozott igényét – végezzen mélyreható elemzést annak megfontolására, hogy – a közös agrárpolitika állapotfelmérésének részeként – létrehozzanak-e a piac megfelelő ellátását garantáló állandó mechanizmusokat;
28. felhívja a Bizottságot, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásnak jelentős csökkentésében részt venni és a tagállamok élelmiszer-ellátását biztosítani képes mezőgazdaság fenntarthatóságának biztosítása érdekében tegyen meg minden intézkedést;

*

* *

29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

P6_TA(2007)0481

A 2007-es iraki különintézkedést létrehozó bizottsági határozat tervezete

Az Európai Parlament 2007. október 25-i állásfoglalása a 2007-es iraki különintézkedést létrehozó bizottsági határozat tervezetéről

Az Európai Parlament,

- tekintettel a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló 2006. december 18-i 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ HL L 378., 2006.12.27., 41. o.